

Beretn. om grønlandsk-dansk kommission om øget grønlandsk selvstyre

der ikke er tale om en chokkur, men at man må lægge op til en vidtfavnende reformstrategi, der skal gennemføres over 20-30 år.

OECD pegede samtidig på de uddannelsesproblemer, der præger Grønland, men også, at det er påkrævet at sætte ind på en række andre områder med f.eks. en reform af ensprissystemet, som vil reducere den offentlige sektors rolle, et privatiseringsprogram, forbedret konkurrencestruktur, et friere boligmarked og en reform af overførselssystemet. Selv om rapporten er nogle år gammel, mener Dansk Folkeparti, at det fortsat vil være en lang og trang vej, der skal betrædes, før Grønland kan opnå økonomisk bæredygtighed. På en selvstyrekonference, der blev afholdt på Christiansborg i januar 2003, erkendte de grønlandske politikere, at det har ligget tungt med nytænkning, der kan føre til økonomisk selvstændighed, og at man er nødt til at oppe sig gevaldigt, så bloktilskuddene ikke bliver en sovepude. Der er taget initiativer, men der er lang vej, før resultaterne eventuelt kan vise sig.

Dansk Folkeparti mener, at forudsætningen for at give Grønland øget selvbestemmelse er, at der skabes en bæredygtig grønlandsk økonomi. Grønland har så lille en befolkning, at tankerne om at skabe en fuldstændig selvstyrende nation med egen regering, udenrigspolitik, fri af alle bånd til Danmark, er urealistisk de første mange år. Til dato har ingen kommissioner, sagkyndige iagttagere eller andre formået at påvise, hvordan Grønland under de i dag gældende økonomiske forudsætninger vil kunne stå på egne ben økonomisk, dersom bloktilskuddene bortfalder. Dansk Folkeparti advarer mod, at den kommission, der nu nedsættes, bagatelliserer betydningen af den økonomiske bæredygtighed. Uden den mener Dansk Folkeparti, at enhver form for øget selvstyre vil føre til vanskeligheder, som den grønlandske befolkning ikke kan være tjent med.

Dansk Folkeparti påpeger, at denne kommission nedsættes til trods for, at meningsmålinger i Grønland har vist, at det store flertal af den grønlandske befolkning kun vil støtte kravet om selvstændighed, hvis den nuværende levestandard kan fastholdes. Den levestandard, der i dag gælder, er kun mulig som følge af de danske bloktilskud. Når de falder bort, hvilket uden tvivl vil ske i takt med et øget selvstyre, kan levestandarden falde til et niveau, der ikke kendes i Nord- og Nordamerika. Det kan i værste fald

gøre Grønland og Grønlands politikere til katebald for internationale geopolitiske interesser eller for andre økonomiske interesser, der er vanskeligt forenelige med den grønlandske befolknings interesser.

Dansk Folkeparti vil opfordre til, at kommissionen behandler de problemkredse, der foreligger, sådan at den økonomiske bæredygtighed drages frem som det centrale emne i kommissionsbetænkningen. Hvorvidt der er grundlag for øget selvstyre om en årrække, må realistisk set først og fremmest afhænge af, at det dokumenteres, at Grønland kan stå på egne ben økonomisk. Dette er til dato slet ikke godtgjort. Hvis den kommende kommissionsbetænkning ikke rummer konkrete anvisninger og beregninger, der dokumenterer eller sandsynliggør bæredygtigheden, vil enhver tale om størst muligt selvstyre være urealistisk.

Dansk Folkeparti havde gerne set, at kommissionens arbejde i første omgang blev begrænset til at analysere Grønlands økonomi og anvise veje til bæredygtighed, herunder fuldstændig eller delvis frigørelse fra de danske bloktilskud. Derefter kunne man eventuelt i et efterfølgende kommissionsarbejde tage fat på at se, om Grønland, sin befolkningsstørrelse taget i betragtning, kan og bør forvalte flere selvstyreområder end i dag. I dag har Grønland f. eks. knap nok ressourcer til at tage sig af de mange grønlændere, der lider menneskeligt og sundhedsmæssigt skibbrud i Danmark, hvor de lever på overførselsindkomst. Det er svært at forestille sig, at Grønland skulle være i stand til at varetage internationale og sikkerhedsmæssige interesser på globalt plan, så længe Grønland ikke har økonomi til at værne om sine egne borgere og deres helbred.

Grønlands meget lille befolkning gør, at en egentlig markedsøkonomi aldrig har kunnet vinde fodfæste og skabe bæredygtige enheder. Det er fortsat planøkonomi, der behersker Grønland. Dansk Folkeparti opfatter, at selvstyre for Grønland må betyde, at Grønland ikke længere ønsker at fungere på pengeoverførsler fra Danmark og selv vil tage – og magter at tage – de nødvendige initiativer inden for erhverv, økonomi, uddannelse og politik. Det kræver en høj grad af dygtighed, disciplin og professionalisme hos politikere og hos borgere. Kommissionen må i høj grad interessere sig for, om disse forudsætninger er til stede, for ellers vil en øget grad af selvstyre